No 1772

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 18 FEBRUARIJ.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen ƒ1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 Februarij.

De troonrede, waarmede de Keizer der Franschen de zitting der beide Wetgevende Kamers, op het paleis der Tuilerien, heeft geopend, onderscheidt zich, gelijk al zijne publieke toespraken, door eenen verwonderlijken takt, om een den volke populairen toon aan te slaan. Dezen keer is Napoleon III bijzonder gelukkig geweest. Er is daarin niet een woord, dat binnen Frankrijk aan de volksmenigte, buiten Frankrijk aan de Mogendheden mishagen kan. Integendeel men ontmoet er veel, dat groot genoegen geven zal.

Niemand kan zonder voldoening, — al blijve men ook vrees koesteren voor de toekomst — lezen wat de Keizer zegt omtrent zijne gezindheid, om den vrede te bewaren. De uitdrukkingen door den Keizer gekozen om zijne vredesgezindheid te doen kennen, zullen, zonder stootend te zijn voor de Mogendheden, fier klinken in de ooren der Franschen. »Als Frankrijk betuigt dat het vrede wil, dan moet men het gelooven; want het is sterk genoeg om niemand te vreezen, en 't behoeft bij gevolg niemand te bedriegen." Daarom, en als blijk daarvan, zal het leger, dat reeds met 30,000 man verminderd is, nog 20,000 man naar hunne haardsteden terug zenden. Deze woorden zijn des te meer geschikt om in Frankrijk indruk te maken, naarmate de Engelschen meer blijk geven van hunne vrees voor een inval der Franschen. Het zelfvertrouwen van het Fransche gouvernement, dat zich ontwapent op het oogenblik dat Engeland vreesachtig zijne kusten met oorlogtuig en manschappen bedekt, is wel geschikt, om het Fransche volk in goeden luim te brengen.

Ongetwijfeld ook moet de gedeeltelijke ontwapening van Frankrijk op de Mogendheden van het Vasteland een goeden indruk maken. 't Is altijd een blijk van goede gezindheid, dat niet zonder groote waarde is.

't Zou evenwel onvoorzigtig zijn daaraan te veel waarde te hechten. Want de wijze, waarop de eerste 30,000 man huiswaarts gezonden zijn, is meer eene bezuiniging dan eene ontwapening. Dewijl de kaders zijn behouden, kunnen de 30,000 man weder morgen worden opgeroepen, en dienst doen zoo goed als de beste troepen, dewijl de huiswaarts gezondenen volmaakt geoefend zijn in den wapenhandel. Het is te verwachten, dat insgelijks zal worden gehandeld met de 20,000 man, die nu op het punt staan om met onbepaald verlof te vertrekken. Op dien voet is de vermindering van het leger, ofschoon het cijfer van 50,000 man aanzienlijk is, met er daad als politieke maatregel van minder gewigt. Maar hij zal daarentegen een groot finantiëel voordeel aanbrengen.

Intusschen mag men niet uit het oog verliezen, dat het Fransche Gouvernement niets verzuimt om de tuighuizen, het materieel van oorlog met de meeste zorg te voorzien van al hetgeen bij een oorlog zou kunnen nodig zijn; terwijl van den anderen kant, zonder veel gerucht de maritieme magt van Frankrijk steeds meer ontwikkeld wordt. Dit is eene omstandigheid, die de bezorgdheid der Engelschen niet zonder reden in hooge mate gaande houdt.

Het blijkt uit dit alles, dat de ontwapening van Frankrijk, ofschoon waarborg voor het behoud van den vrede op dit oogenblik, verre is van een duurzamen waarborg op te leveren. Eigenlijk is er zelfs geene ontwapening; er is slechts verpozing van troepen, die ten getale van 50,000 man in plaats van in hunne garnizoenen, in hunne haardsteden gaan uitrusten; middelerwijl al het noodige of met zorg wordt behouden, of met krachtige hand wordt voorbereid, wat tot een oorlog vereischt wordt.

Intusschen de vredelievende verklaring, gestaafd door het geven van verlof aan 50,000 man soldaten, zal aan de volken in Europa eene aangename tijding zijn. Wij vertrouwen nogtans dat de gouvernementen, hoe gaarne zij dit berigt ook zullen vernemen, zich niet zullen laten verleiden, om daarop zoo veel te betrouwen, dat zij zich met er daad ontwapenen. Althans zeker zal Engeland niet zoo dwaas zijn.

Verder bespreekt de Keizer in zijne redevoering nog twee belangrijke punten: de verkregene rezultaten en het lot der politieke vrijheid.

De rezultaten sinds den *coup d'état* bereikt, wat de stoffelijke belangen betreft, zijn groot. De Keizer schat de vermeerdering der roerende waarde op twee duizend millioen. Wij gelooven niet dat die schatting overdreven is. Daarbij komt nog dat ook de vaste goederen naar gelang in waarde zijn geklommen. Vergeleken met den toestand, die in 1848 was, dan mag men de verkregene uitkomsten verbazend noemen.

Evenwel men verlieze thans niet uit het oog, dat die hooge vlugt der verschillende, roerende en onroerende waarde voor een groot gedeelte is toe te schrijven aan overdrevene spekulatie-zucht; en dat van den anderen kant één kanonschot voldoende is, om in dien zooveel gouden bergen belovenden stand van zaken eene ruïneuse bres te schieten. Daarin meer dan in de inkrimping van het leger zouden wij een waarborg voor den vrede zoeken; zoo de Keizer niet was een dier absolute karakters, die plotseling van het eene uiterste tot het andere overgaan.

Wij hadden niet verwacht dat in de Fransche troonrede de politieke vrijheid zou worden besproken, op het oogenblik dat de politie te Parijs zelfs de vrijheid der internationale korrespondentie bemoeijelijkt. De Keizer is voor de moeijelijkheid van het onderwerp niet terug gedeinsd, en heeft met er daad eene phrase ontmoet, die, zonder iets degelijks te zeggen, voor het groote publiek nogtans iets bevredigends heeft: »Wie het betreuren zou," zoo spreekt hij, »dat der vrijheid geen grooter deel is gegeven, hem zal ik antwoorden: dat »de vrijheid nimmer een staatkundig gebouw van duurzamen aard stichtte; de vrijheid komt eerst dan, wanneer de tijd den stand van zaken heeft bevestigd."

Men kan niet ontkennen, dat de Keizer zich behendig uit de netelige quæstie heeft gered. Hij huldigt de vrijheid; hij erkent dat ze moet en zal komen; maar de tijd is daarvoor niet rijp. Dit is niet alleen de meening des Keizers; maar zelfs van een der warmste en stoutste verdedigers der vrijheid, van den graaf de Montalembert. Intusschen gaat het gouvernement voort met ruim gebruik te maken van de diktatoriale magt, waarmede het bekleed is.

Wij hebben reeds met een enkel woord gemeld dat het voorstel-Waldbott *c s.* strekkende dat de Pruissische Tweede Kamer besluiten zoude om Z. M. te verzoeken de bekenden anti-katholieke ministerieele verordeningen op te heffen, met 175 tegen 123 stemmen verworpen is. Wij zullen heden nog eenige bijzonderheden mededeelen van 't geen er voorgevallen is in de zitting, waarin die verwerping heeft plaats gehad. De rapporteur, de heer von Gerlach, meende in de zaak zelve reden genoeg te vinden, om zich niet tot eene bloot juridische behandeling te bepalen; hij meende dieper te moeten doordringen in de zaak, waarin de katholieke [illegible] taak het is, de westelijke provincien met hun Katholicismus in zijnen schoot op te nemen. Hij beweerde in de aangevoerde, en op zich zelf weinig gewigtige bezwaren het bewijs te vinden, dat het in Pruissen met de Katholieke Kerk beter gesteld was dan in andere Staten, waar zich gansche andere gebreken voordeden. Om te toonen dat de minister van eeredienst wel mild en toegevend mogt genoemd worden, las hij een besluit voor van den Spaanschen Koning Karel III. Hij erkende voorts de zegenrijke werking op het volk door de missien voortgebragt, en maakte uit de verschillende gunstige of ongunstige beoordeelingen van Katholieken zelven de slotsom op, dat het politie-oppertoezigt over de Jezuiten aan de regering niet konde onttrokken worden.

De het eerst op den rapporteur volgende protestantsche redenaar, de heer v. Bethmann-Hollweg, berispte den heer v. Gerlach, dat hij niet zoo zeer in de funktie van regter over de aangevoerde bezwaren was opgetreden, maar zich veeleer als advokaat voor twee tegenovergestelde partijen had gesteld, en de objektieve geregtigheid niet in het oog had gehouden. Spr. verlangde bepaaldelijk eene gelijkmatige behandeling der beide belijdenissen, bewees de regtskrenking van het besluit van 22 Mei, verdedigde den aartsbisschop v. Spiegel tegen de beschuldiging van den heer v. Gerlach, doch billijkte daarentegen het besluit van 16 Julij door eenige uit de lucht gegrepene, met de geschiedenis strijdige beschuldigingen tegen de Jezuiten. Ten slotte stelde hij voor, dat het ministerie mogt verklaren, dat volgens het besluit van 22 Mei de *missien* ook niet verboden waren, in katholieke gemeenten, te midden van zuiver evangelische provincien.

Vervolgens werd een zamenraapsel van versleten pamflet-beschuldigingen tegen de Jezuiten, voorgedragen door den heer Bayer, ten gevolge van de herhaalde vermaning des presidents aan den redenaar, dat er volstrekt niemand naar hem luisterde, merkelijk bekort.

Voor het voorstel hadden zich uit den boezem der katholieke fraktie en uit alle deelen der Kamer vele redenaars laten inschrijven, van welke echter, in weerwil dat de zitting negen uren duurde, slechts de heeren v. Waldbott, August Reichensperger, Wentzel en graaf Stolberg-Stolberg aan het woord kwamen.

Zegevierend ontzenuwde Reichensperger de door v. Gerlach tegen de Jezuiten aangevoerde beschuldigingen, bewees de strijdigheid der bewuste besluiten met de grondwet en derzelver krenking van Kerk en Staat, en verdedigde het verlangen der voorstellers naar een adres aan den Koning, als gegrond op de door Z. M. sedert zijne troonsbestijging jegens de Katholieken betoonde welwillendheid. Hij eindigde met de verklaring, dat zoo de Katholieken al niet de meerderheid in de Kamer, zij nogthans de magt der waarheid voor zich hadden.

De ministers van Binnenlandsche Zaken en van Eeredienst herhaalden wat wij reeds in het verslag der Kommissie hebben medegedeeld. De laatste verzocht de Katholieken toch op den goeden wil der regering te rekenen; voorts in plaats van aan de bestaande verschilpunten, zich veelmeer aan de voor beiden gemeenschappelijke overtuigingen vast te houden, en den nu eenmaal niet te verhinderen strijd te voeren als broeders, als gedoopten in den naam der Heilige Drieëenheid, als verlosten in het onschuldig bloed van Jezus Christus, als dezulken, die eenmaal rekenschap moesten geven, ook over de hier behoorende te huis woorden en daden, als de Heer komen zal om levenden en dooden te oordeelen. »Zegt vrij aan uwe kiezers", zeide hij, dat de regering gefaald heeft, maar zegt niet, dat het der regering ontbreekt aan goeden wil.

Men moet bekennen, dat deze verklaring in allen gevalle eenen goeden indruk moest maken; doch die fraaije woorden nemen de eenmaal bestaande en de regten der Katholieken kwetsende ministerieele verordeningen niet weg; zij geven ook geen waarborg, dat niet, vroeg of laat, de eene of andere overheid ze tegen den zin des ministers in zal toepassen, en daarom kunnen zij ook niet geacht worden de bestaande bezwaren te hebben [illegible] hebben alle aanwezig zijnde Katholieken, op een enkelen na, die uit Berlijn was afgevaardigd en zich daaraan onttrok, met de meerderheid der tot de linkerzijde der Kamer behoorende Protestanten voor de aanneming van het voorstel gestemd. Onder de tegenstemmenden telde men ook den heer von Bethmann-Hollweg met zijne partij, die wel de kwetsing van de konstitutioneele regten der Katholieken erkende, doch slechts den vorm van een *adres* afkeurde. Verplaatst men nu de 25 stemmen van deze partij, dan blijft er slechts eene meerderheid van 2 stemmen tegen het voorstel over, en deze 2 stemmen zijn die van de ministers v. Westphalen en v. Raumer. Deze stemmen, gepaard met die hunner kollega's, hebben dus als het ware de beslissing gegeven. Al zijn dan nu de bezwaren van Pruissen's Katholieken niet door een adres aan de voeten van den troon gebragt, zoo kan men zich desniettemin verzekerd houden, dat de Koning de stem zijner katholieke onderdanen heeft gehoord.

De Minister van finantien heeft dezer dagen aan de Kamer ingezonden zeer uitvoerige nummers van Beantwoording op de verslagen der Kommissie van Rappor-

teurs, betrekkelijk de wets ontwerpen tot *regeling van 's Rijks algemeene Komptabiliteit.*

Wij ontleenen aan die stukken eenige vooropgestelde beschouwingen van algemeenen aard, onder opmerking dat de nommers vergezeld gaan van gewijzigde ontwerpen, die echter het aangenomen *stelsel* onveranderd laten. Door de Kommissie van Rapporteurs is gisteren besloten dat een *tweede* onderzoek in de sektie noodig is, zoodat die voordragten, eerlang aldaar op nieuw zullen worden behandeld.

Zonder juist alle theorien te willen veroordeelen, die niet gegrond zijn op ervaring en praktijk, meent de ondergeteekende dat toch de ondervinding van het verledene geen verwerpelijke leiddraad is bij de beoordeeling van maatregelen voor de toekomst. Hij had dus wel gewenscht, dat bij het onderzoek der op den 16 Mei 1851 voorgedragen wets-ontwerpen tot regeling van 's Rijks algemeene komptabiliteit, de kommissien van Rapporteurs, acht gevende op de geschiedenis der Nederl. financien, zich in de eerste plaats hadden afgevraagd aan welke hoofdoorzaken in vroegere jaren de teruggang in den staat der geldmiddelen was toe te schrijven geweest; of het zoogenaamde preventive toezigt van de Rekenkamer, in de wetten van 9 Julij 1814 (*Staatsblad* N°. 76) en 21 Julij 1820 (*Staatsblad* N°. 15) als grondslag aangenomen, en in het wezen der zaak niet verschillende van het stelsel der wet van 5 Okt. 1841, ooit heeft kunnen strekken om financiele misslagen en uitgaven buiten de begrooting te keeren; en of niet veeleer het opgehoopen van dwalingen, die vroeger hebben plaats gehad, daaraan is toe te schrijven dat de Regering betere beginselen heeft aangenomen, dat er van de zijde der Staten-Generaal nauwkeurig is toegezien, en vooral dat een stelsel van openbaarheid het vroegere stelsel van geheimhouding heeft vervangen.

Geen twijfel of de Kommissie zou zich dan ras hebben overtuigd dat het toezigt eener Rekenkamer, hoe onmisbaar en van hoe veel gewigt voor den Staat, geen anderen waarborg kan schenken dan tegen de lands komptabelen; en dat juist de voornaamste oorzaak van het vroegere kwaad gelegen was in de meening, die te lang heeft geheerscht, als of dat toezigt in dier voege *kon* worden geregeld, dat de wetgever zich daar alleen op kon verlaten, als op een voldoend middel om iedere verkeerdheid en alle wanorde in het beheer der financien te verhoeden.

Er is nu in het financiele beheer een betere weg ingeslagen, doch vaste waarborgen tegen nieuwe afdwalingen van dien beteren weg leveren de bestaande verordeningen niet. Nog altijd ontbreekt het aan *wettelijke voorschriften* tegen eene vermenging van fondsen over verschillende dienstjaren, zoo belemmerend bij het onderzoek naar het financieel evenwigt; tegen de instelling van bijzondere rijksfondsen, die de eenheid van het evenwigt verbreken en dat onderzoek nog moeijelijker maken; tegen de aanwijzing van middelen, die geene inkomsten zijnde, ongemerkt den Staat zouden verarmen en den schuldenlast steeds hooger zouden kunnen opvoeren, terwijl de rekeningen met overschotten zouden prijken; tegen de onvolledige instelling van staatsbegrootingen, die misrekeningen en teleurstellingen kunnen baren; tegen de vertraagde afsluiting der begrootingen; tegen de schuldeischers die door hunne nalatigheid den Staat beletten zich jegens hen te libereren; tegen de vertraagde indiening der rekeningen aan de Staten-Generaal enz.

In al die leemten en gebreken op eene zoo volledig mogelijke wijze te voorzien, en dus zelfs de mogelijkheid van misleidende voorstellingen en daaruit voortspruitende zorgeloosheid, eens voor al weg te nemen; onbedreven zelfs in staat te stellen om zich elk oogenblik en met volkomen zekerheid met 's Lands financieelen toestand bekend te maken, is het doel dezer wetsvoordragten, inzonderheid van het ontwerp n°. 1, waarvan de Regering dan ook niet had kunnen denken dat men de noodzakelijkheid zou hebben betwijfeld.

En wat leert nu de ondervinding op het punt der zoogenaamde preventieve bemoeijenissen van de Rekenkamer, waar de Kommissie zoo veel gewigt aan hecht, dat zij alleen om de wijzigingen, die daarin worden voorgesteld, deze wets-ontwerpen wil hebben afgekeurd? In de Memorie van Toelichting is beweerd, dat naauwelijks een achtste deel der uitgaven aan het preventieve toezigt der Rekenkamer wordt onderworpen.

De kommissie moge nu in § 10 de som der renten van de nationale schuld, als waren dit geene Staats-uitgaven meer, aftrekken van het totaal cijfer der begrooting, ten einde dit beweren tegen te spreken, zij moet evenwel toegeven, dat er van een bedrag van *f* 70,010,838,75 aan uitgaven slechts *f* 8,346,390.91 aan den maatregel eener voorafgaande verevening wordt onderworpen. Die voorafgaande verevening, waarin zich alle preventieve bemoeijenissen van de Rekenkamer als in een brandpunt vereenigen, strekken zich dus ter naauwernood over een achtste gedeelte der staatsbegrooting uit.

De renten der nationale schuld, die slechts van de begrooting worden overgeboekt op eene andere rekening wegens de rentefondsen, staan, wat men ook bewere, gelijk met alle andere vorderingen, tot welker betaling de minister van Financien de vereischte kredieten opent eer de Rekenkamer de uitgaaf heeft onderzocht.

De hoofdvraag derhalve die te onderzoeken valt is deze: heeft het middel van krediet-opening zulke slechte uitkomsten opgeleverd, dat men den maatregel eener voorafgaande verevening inderdaad voor raadzaam moet houden en daarom most toepassen waar slechts mogelijk is?

Aan die krediet-openingen zelve, ofschoon zij, gelijk gezegd is, meer dan zeven achtsten der staats-uitgaven omvatten, had de Rekenkamer tot heden geen ander deel, dan dat zij van de daarvoor gereserveerde sommen kennis nam op het papier; hetgeen niet zou hebben belet, dat de minister van Financien des goedvindende, meer krediet-opening had verleend dan de gereserveerde sommen toelieten; en wel met dat gevolg, dat de begrootingen waren overschreden, dat er eene verkeerde bestemming aan die gelden ware gegeven, in één woord, dat er alle verkeerdheden mede plaats hadden gegrepen, die de kommissie van Rapporteurs op het oog heeft.

Hebben die verkeerdheden inderdaad plaats gehad?

Neen, in geen enkel geval; en de Rekenkamer is daar, om deze verklaring, zoo noodig, te logenstraffen.

Wat nu, gedurende een reeks van jaren, voor ⅞ is goed gegaan, wenscht de Regering ook op het overblijvende ⅛ toe te passen, ten einde van het begin af te verbinden met eenheid van uitvoering. In plaats van ⅛, wil zij het geheel der begrooting bij krediet-opening beschikbaar stellen, behoudens later onderzoek van de zijde der Rekenkamer.

In den grond hebben de voorgestelde wijzigingen in den werkkring van dat kollegie geene andere of ruimere strekking. De voorloopige kennis, die het thans nog neemt van krediet-openingen, is niet overeen te brengen met art. 122 der Grondwet; daarom, en ook omdat het is eene geheel doellooze bemoeijenis, die nimmer den minsten waarborg heeft geschonken of schenken kon, wil de Regering ze hebben afgeschaft, en zoo zij het later onderzoek, waartoe de Rekenkamer *even als thans* zal zijn geroepen, in het vervolg geene verevening meer wil hebben genoemd, het is omdat verevening goedkeuring insluit, goedkeuring zich gronden moet op verantwoording, en de verantwoording der staats-uitgaven en ontvangsten, volgens art. 122 van de Grondwet, behoort te geschieden aan de wetgevende magt, die dus ook alleen hare goedkeuring kan schenken aan het gehouden beheer.

Geene bedriegelijke theorien, uitloopende op schijnwaarborgen tegen ingebeelde gevaren, heeft de Regering ten grondslag gelegd van hare voorstellen, maar wel heeft zij de ondervinding en de praktijk geraadpleegd, en hetgeen deze haar leerden met alle naauwgezetheid aan de eischen van de Grondwet getoetst.

Mogen de Belgische komptabiliteits-wetten, die op de Belgische konstitutie zijn gegrond, denkbeelden en begrippen huldigen, die blijkbaar zijn overgenomen uit onze verordeningen, gelijk die vroeger bestonden of nog bestaan, het kan voor ons geene reden zijn om te volharden bij hetgeen reeds sedert eene halve eeuw noch met de Nederlandsche staatsregeling, noch met de lessen der ondervinding meer overeen te brengen is.

Daarna wordt overgegaan tot de beantwoording der afzonderlijke paragrafen van de Nota der Kommissie van Rapporteurs.

Aan het antwoord op het verslag omtrent het ontwerp II ontleenen wij het navolgende:

De Kommissie van Rapporteurs over het Ontwerp *tot zamenstelling van de Algemeene Rekenkamer en tot regeling van hare taak*, heeft, wat de algemeene strekking van dat ontwerp betreft, doch zonder op nieuw in beoordeeling te treden van het stelsel van kontrole van 's Rijks uitgaven, vier punten ter sprake gebragt, en wel, in de eerste plaats, het al dan niet doelmatige van de instelling van referendarissen bij de wet.

§ 1. Zoo als te regt door een lid der Kommissie is aangemerkt, staat de instelling van referendarissen bij de wet, in onafscheidelijk verband met het geheele stelsel, hetwelk ten grondslag ligt van de voorgedragen ontwerpen. Dat echter de Algemeene Rekenkamer, gelijk daarbij al verder wordt gezegd, slechts zou zijn een *bureau van becijfering en verslaggeving* kan men zoo gaaf niet toestemmen. Misschien zou men, bij eene oppervlakkige beschouwing, de Rekenkamer aldus kunnen noemen in hare betrekking tot de wetgevende magt en de ministers, zeer zeker niet in hare betrekking tot de komptabelen, over wie zij gezag oefent. Deze bijzonderheid mag men bij de behandeling van het eerste vraagpunt vooral niet uit het oog verliezen, omdat juist in het repressive stelsel, alles voor de Rekenkamer zich zal oplossen in rekeningen en verantwoordingen van rekenpligtigen.

Wat men er ook van zeggen moge, in het wezen van de zaak oefent dus de Rekenkamer eene regtsmagt uit over de komptabelen; zij doet uitspraak over het *mijn en dijn*, tusschen den Staat en zijne rekenpligtigen, in het hoogste ressort en zonder eenige verantwoording.

In deze omstandigheid, die men zich niet verbloemen kan of mag, is het dubbel pligt van den wetgever, om, in het belang zoowel van den Staat als van den komptabele, te zorgen dat er goed regt worde gesproken, voorafgegaan van een streng, naauwkeurig en onpartijdig onderzoek.

Wanneer nu, in het algemeen, bij de regterlijke kollegien, als zoovele waarborgen voor onpartijdig regt, bepaalde vormen zijn voorgeschreven; wanneer reeds daar, in de meeste gevallen, de voorlichting van het publiek ministerie is bevolen, hoeveel te meer zijn dan die vormen noodzakelijk, hoeveel te minder kunnen zulke vormen worden gemist, bij een kollegie als de Algemeene Rekenkamer! Om eene regterlijke betrekking te kunnen bekleeden, behoort men, volgens de wet, bepaalde vereischten te bezitten, in de eerste plaats, die van regtskennis. Om lid van de Algemeene Rekenkamer te kunnen zijn, behoeft men niets van dien aard te bezitten: de Grondwet wil alleen, dat de Koning de benoeming doe uit een drietal kandidaten, door de Tweede Kamer van de Staten-Generaal voor te dragen, zonder meer.

Men ziet echter niet hoe de taak der leden van de Algemeene Rekenkamer daardoor, zoo als de Kommissie zegt, voor een gedeelte op de referendarissen zou worden overgedragen, of hoe het werk daardoor zou worden verdeeld tusschen het kollegie en zijne ambtenaren. Het voorloopig onderzoek van de rekening zal nu niet geschieden ten gerieve van het lid rapporteur: het zal der gansche vergadering tot inligting dienen; geene aanmerking, van welken aard, geene bedenking of tegenbedenking, hetzij van den referendaris, hetzij van een der leden, zal aan de kennisneming der vergadering worden onthouden, en daarom zal ook aan den referendaris de gelegenheid worden gegeven om bij de beraadslagingen ter vergadering zijne aanmerkingen nader toe te lichten en te verdedigen.

Dat zijn invloed, wanneer hij bekwaam is, daardoor misschien zal vermeerderen, is wel mogelijk, maar dat hij gevaarlijk zou zijn, omdat volgens het ontwerp de aanstelling, de bevordering en het ontslag van die referendarissen grootelijks zou afhangen van den Minister van Financien, wiens handelingen zij hadden te kontroleren, kan men niet zoo gereedelijk toegeven.

Bij art. 2 van het ontwerp is de benoeming der referendarissen niet opgedragen aan dien minister, maar aan den Koning, op de voordragt van het kollegie.

De instelling van referendarissen bij de wet, in plaats van oneigenaardig en schadelijk, is integendeel zeer rationeel en noodzakelijk.

Eindelijk zij hier nog aangemerkt, dat de instelling van referendarissen bij de wet is overgenomen uit de organieke wetten op het hof van rekeningen in Frankrijk.

Daar bestaat die instelling reeds sedert 1807, dus nagenoeg een halve eeuw, zonder dat er ooit de kwade gevolgen uit zijn ontstaan, die de kommissie vreest. Integendeel heeft de ondervinding er meer en meer de heilzame werking van doen kennen, en werd zij daar steeds gehandhaafd tot op den huidigen dag.

§ 2. Als tweede punt van behandeling wordt door de kommissie ter sprake gebragt het al of niet noodzakelijke of wenschelijke van de ontbinding van het tegenwoordig kollegie, uitmakende de algemeene rekenkamer.

De zoo geheel veranderde werkkring van de rekenkamer volgens de aangebodene wetsontwerpen, zou, naar het inzien der regering, van zelf tot eene ontbinding en nieuwe benoeming van de leden der Kamer moeten leiden. Intusschen volstrekte noodzakelijkheid bestaat daartoe niet, en de regering zou thans, na kennis genomen te hebben van de nota der kommissie, ongaarne het voorstel daartoe doen.

§ 3. De regering heeft de instelling van een openbaar ministerie bij de rekenkamer niet voorgedragen, en acht het daarom overbodig thans over het meerdere of mindere nut van zoodanige instelling uit te weiden.

In den gisteren gehouden gemeenteraad is het verzoek geweigerd om de Zaagmolenpoort en de Wetering-barrière voortaan des nachts open te houden.

De verordening tot voorkoming van de hondsdolheid is aangenomen. Diensvolgens zullen geene honden dan gemuilband mogen loslopen. Allen honden, mits gemuilband, zullen voor wagens mogen gespannen worden, tot uitoefening van bedrijf.

Het rapport van het stedelijk bestuur, betreffende het onderzoek eener betere bediening van het Buiksloter veer gaf aanleiding tot eene uitvoerige diskussie; het voorstel van het bestuur om de pacht op te zeggen, in afwachting wat het Rijk, de eigenaar, doen zal, werd aangenomen.

De heeren Paul van Vlissingen en J. P. Dudok van Heel alhier hebben ten dienste der scheepvaart eene belangrijke verbetering uitgevonden en aangebragt aan het bekende toestel van den heer Roulet, om uit zeewater gezond drinkbaar water te stooken, iets hetwelk op lange zeereizen van een onberekenbaar nut, ja zelfs onmisbaar is. De aangebragte verbeteringen bestaan in het volgende: 1e. De toestel beslaat niet meer ruimte dan een gewone kombuis; 2e de ventilator wordt met toebehooren vervangen door een dubbel werkend luchtpompje, dat allezins eenvoudig en aan geen reparatie onderhevig is; 3e de zamenstelling der onderscheidene deelen is zoo ingerigt, dat de toestel zonder vrees voor onklaar geraken gedurende de zeereis, veilig aan heeren reeders kan worden aanbevolen.

De *Java-Bode* bevat nog het volgende berigt uit Batavia:

»Ongeveer ten 10 ure in den avond van 23 December bespeurde de opperstuurman van het alhier op den 18 jl. ter reede aangekomen, te Rotterdam te huis behoorende, geheel nieuw en zijne eerste reis doende barkschip *Wena*, kapt de Ruelles, eene brandlucht in dien bodem. Onmiddellijk deed hij onderzoek naar de oorzaak en bevond dat er brand in het achterruim bestond. Dadelijk werden de noodige maatregelen genomen om dien te blusschen, dan weldra brak de lichte laaije vlam uit. Van al de oorlogsvaartuigen op de reede snelden de sloepen met brandspuiten toe, en de brave matrozen, aangemoedigd door hunne volijverige officieren, waren den geheelen nacht werkzaam, doch vruchteloos, nemende de brand hand over hand toe. In den morgenstond nam Zijner Majesteits stoomschip *Borneo* het brandende schip op sleeptouw en bragt het op de bank; een gat is in den bodem aangebragt om het te doen zinken, doch terwijl wij dit schrijven, brandt het schip steeds voort, zonder dat eenige hoop op blusschen bestaat. Van de gedeeltelijk reeds aangebroken lading is niets gered kunnen worden; het kaskeld is bij tijds over boord geworpen en persoonlijke ongelukken zijn tot dusverre niet te betreuren. Ook de Schout bij nacht, kommandant der marine in Nederl. Oost Indie heeft zich naar de reede begeven en zijne bevelen tot blusschen van den brand persoonlijk uitgevaardigd. Men verneemt de oorzaak van den brand te moeten toeschrijven aan broeijing der lading, doch zulks kan nog met geen zekerheid bepaald worden. Des avonds ten 6 ure, stortte de laatste, zijnde de fokkemast neder."

In het kiesdistrikt Deventer is tot lid der Provinciale Staten van Overijssel gekozen de heer Mr. G. Dumbar, met 163 van de 253 stemmen. De heer Mr. H. W. Jordens had 68 stemmen; de overige 22 stemmen waren over verschillende personen verdeeld.

Z. M. heeft 1e. benoemd tot burgem. van Tiel jhr. P. A. Reuchlin, 2e. tot burgem. van Herssen, Batenburg en Bergharen, J. C. Ch. van Bommel.

Van wege het ministerie van Buitenlandsche Zaken is bekend gemaakt dat, te rekenen van den 15 Feb. 1853 bij alle Kantoren van den Rijkstelegraaf berigten worden aangenomen voor de volgende plaatsen in Groot-Brittannie: Aberdeen, Bath, Bridgewater, Boston, Carlisle, Doncaster, Dundee, Exeter, Lancaster, Maryport, Northampton, Perth, Plymouth, Reading, Shrewsbury, Tauton, Whitehaven en Wigan. Het tarief voor

de berigten naar deze plaatsen wordt nader bekend gemaakt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Feb. Gisteren heeft koning Jerôme in handen des Keizers den bij de konstitutie voorgeschreven eed afgelegd. Ook aan de ministers en den president van den Staatsraad werd de eed afgenomen.

— Heden heeft het Wetgevend Ligchaam zijne eerste openbare zitting gehouden. Zij leverde weinig merkwaardigs op, behalve een incident, dat voorviel met den heer Bouhier de l'Ecluse, die een brief wilde voorgelezen hebben, hetwelk geweigerd werd door den voorzitter, die den heer Bouhier van het lidmaatschap vervallen verklaarde, als hebbende den eed geweigerd. De heer Bouhier protesteerde hiertegen. Eerst over 14 dagen kan hij nu den eed afleggen.

— Graaf d'Haussonville, oud-zaakgelastigde van Lodewijk Philips te Brussel en later te Madrid, is gearresteerd en ter beschikking van den kommissaris van politie gesteld, wegens gebrek aan eerbied jegens den Keizer; zijne misdaad was, zeide men, dat hij [illegible]ing gebragt had in den trein der rijtuigen, die [illegible] bij gelegenheid van de opening der Wetgevende [illegible]gadering naar de Tuillerien in beweging stelde. De Graaf is echter terstond weder in vrijheid gesteld. Het schijnt te blijken dat zijne beschuldiging zeer overdreven was, en dat hij alleen gevat is om eenige woorden, die hij tot zijn zoontje, een 9jarig knaapje, dat hij bij de hand hield, had gesproken.

— De zaken van het H. Graf worden hoe langer zoo meer verwikkeld. De heer Lavalette, Fransch gezant te Konstantinopel, heeft zich, na onbeschrijfelijk veel moeite en verdrietelijkheden te hebben verduurd in het belang der Katholieken in Palestina, in zijne pogingen [illegible]ens gedwarsboomd gezien door de trouwloosheid der [illegible]sche autoriteiten.

[illegible]it een uitvoerig verslag, door hem over deze neteli[illegible]aak in het licht gegeven, blijkt o. a. dat Mgr. Va[illegible]a, Patriarch van Jeruzalem, zich naar Bethlehem [illegible]t begeven te midden eener groote menigte, die hem gemoet kwam. De geestelijkheid met het kruis voor[illegible] begaf zich in statigen optogt naar de kerk, die se[illegible]t 95 jaren niet geopend was geweest voor eenige [illegible]tigheid. De Grieksche Bisschop was woedend over [illegible]en voorrang der Latijnen, en had mannen met [illegible]ken doen wapenen om den Prelaat den intogt te be[illegible]en; maar het getal en de houding der Katholieken [illegible] zoo indrukwekkend, dat de rustverstoorders van hun [illegible]nemen afzagen en door een verborgen deur aftogen. De Patriarch heeft op Zaturdag van de Quatertemperdagen in Dec. in de kerk des H. Verlossers, priesters gewijd; eene plegtigheid die sedert 500 jaar niet had plaats gehad.

— De Grieksche geestelijken te Jeruzalem zijn zeer verstoord op hunnen patriarch, die naar Konstantinopel vertrokken is, met zich nemende de sleutels der kerk [illegible] Bethlehem, doch tevens aanzienlijke kostbaarheden [illegible] geldsommen, als een geschenk voor de Sultane Va[illegible]e.

(*Per telegraaf.*) PARIJS, 16 Febr. De *Moniteur* be[illegible]elst heden eene cirkulaire van den minister van Oorlog, houdende de ten uitvoerlegging van het keizerlijk besluit, tot vermindering van het staande leger met 20,000 man.

MADRID, 10 Febr. H. M. heeft gisteren den nieuwen gezant van Venezuela, belast met het sluiten van een handelsverdrag met Spanje, ten gehoore ontvangen.

— Thans is de uitslag van 290 verkiezingen bekend. 232 ministeriëele kandidaten zijn gekozen. Men berekent, dat van de 340 afgevaardigden, ten minste 280 voorstanders van het kabinet zullen zijn. De regering [illegible]lus zeker van de meerderheid voor alle ontwerpen, [illegible] zij zal aanbieden.

[illegible]len verzekert dat het kabinet slechts een gematigd [illegible]ruik van zijne overwinning maken, en de vrijheid der [illegible]pers en de overige openbare vrijheden eerbiedi[illegible] zal.

— De junta der openbare schuld heeft den datum [illegible] 28 dezer maand bepaald, voor de vijftiende open[illegible] inschrijving tot terugloop van de amortisable schuld; [illegible]dien einde is eene som bestemd van 1,500,000 realen. [illegible]p denzelfden dag zal de opening plaats hebben van [illegible]inschrijvings-billetten uit Amsterdam, Londen en [illegible]s, ten behoeve der uitgeschrevene konversie van [illegible]09,061 realen differeds, in nieuwe gekonsolideerde.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Febr. De heer d'Israeli interpelleerde gisteren het kabinet in het Huis der Gemeenten wegens de voor Keizer Napoleon beleedigende uitdrukkingen, die de heer Wood gebezigd had in eene redevoering aan de kiezers van Halifax. Lord Russell beantwoordde die interpellatie op eene wijze, waarin de heer d'Israeli genoegen scheen te nemen.

— De *Globe* berigt dat de begrooting van Marine, die Vrijdag in het Huis der Gemeenten zal worden voorgedragen, 400.000 £ hooger zal zijn dan op het budget van het loopende jaar.

— Uit New-York wordt gemeld dat in Californie zeer veel sneeuw gevallen is, zoodat alle kommunikatie is gestremd. Ook waren eenige rivieren overstroomd.

Het voorstel van den gen. Cass, ten doel hebbende, om aan de mogendheden van Europa te beletten kolonien te vestigen op het grondgebied der Vereenigde Staten, is met groote meerderheid aangenomen.

Uit Boston wordt gemeld, dat aldaar eene gesluijerde voorname dame op het tooneel verschijnt, om koncerten voor de armen te geven.

Berigten uit Panama bevestigen de gewelddadige verdrijving der Jezuiten uit de republiek Ecuador.

(*Per telegraaf.*) LONDEN, 16 Feb. Heden verneemt men dat de stoomboot *Victoria* tusschen Dublin en Liverpool is vergaan. Honderd der schipbreukelingen hebben daarbij het leven verloren.

— Gisteren is de intrest der schatkistbilletten van ½ tot 1 penny daags verminderd.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 16 Febr. De *Deutsche Volkshalle* is heden ten tweeden male in beslag genomen, wegens artikelen over de verwerping van het voorstel-Waldbott *e. s.*

— Met den aanvang der lente zal met den reuzenbouw van eenen vasten brug over den Rijn voor deze stad een begin worden gemaakt; tegen het jaar 1857 zal hij moeten voltooid zijn.

— Het *Mainzer Journal* berigt uit Wiesbaden, dat men eene minnelijke beslissing nopens de bezwaren van de Bisschoppen der Opper-Rheinsche kerkprovincie te gemoet ziet.

— Men is in Frankfort zeer verontwaardigd dat de aanspraak van den heer Prokesch v. Osten ter opening der Bondsvergadering, door toedoen van de *Frankforter Postzeitung* en van het *Journal de Francfort* vroeger aan het publiek, dan aan de gezanten en hoven is bekend geworden.

— Men schrijft aan een Saksisch blad uit Weenen, dat men in Hongarije een zeer uitgebreid komplot op het spoor zou gekomen zijn, hetgeen talrijke arrestatien van beide geslachten ten gevolge moet gehad hebben.

— Men schrijft uit Munchen dat de Pruissische regering zich reeds met de gekoaliseerde staten in verbinding heeft gesteld, ten einde gemeenschappelijk het tijdstip te bepalen voor het hervatten der tolkonferentien te Berlijn. De heer v. Meixner zal Beijeren weder bij dezelve vertegenwoordigen.

— Naar men verneemt heeft de koning van Beijeren, die zich thans te Rome ophoudt, aldaar de besluiten onderteekend, waarbij aan de staatkundige veroordeelden in Beijeren amnestie verleend wordt.

BERLIJN, 15 Febr. De *A. A. Z.* berigt uit Rome, dat Z. H. Pius IX bij het vernemen van den dood van Z. Em. den Kardinaal v. Diepenbrock moet gezegd hebben: "Wij verliezen in hem veel, zeer veel: zijn verlies is in de tegenwoordige omstandigheden moeijelijk te herstellen; hij was Ons voor Pruissen, wat Kardinaal Gousset voor Frankrijk is."

— Het Oostenrijksch-Pruisisch handelsverdrag is nog niet onderteekend.

— De *N. Pr. Ztg.* is in beslag genomen wegens het opnemen van de proklamatie van Kossuth aan de Hongaarsche soldaten.

— De te Londen genomene besluiten, ter zake van de Grieksche troonsopvolging, zijn den 1sten dezer door al de belanghebbende mogendheden geratificeerd. [illegible] troepen, naar de Turksche grenzen, van de zijde der Russische regering bemerkt men eene groote laauwheid ten opzigte van de Montenegrijnsche vraag.

Van het oorlogstooneel in Montenegro verneemt men niets nieuws. De troepen staan nog in dezelfde positien en de wapenschorsing duurt steeds voort. De *Lloyd* wil weten dat de Vladika geneigd is om over de door Omer-Pacha gestelde voorwaarden in onderhandeling te treden.

ITALIE.

De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft den 11 dezer het ontwerp van wet op de personeele belasting aangenomen met 79 tegen 47 stemmen.

Een telegrafische depêche den 12 te Turijn ontvangen, meldt dat te Milaan en overigens op alle punten in Lombardije de meest volmaakste rust heerschte.

Van Milaan-zelf verneemt men overigens niets nieuws. De staat van beleg blijft nog voortduren.

Een dagblad van Zurich verhaalt dat onderscheidene Engelschen, alsmede bewoners van Tessin en Piemont zijn gearresteerd. Sommigen hunner hadden betrekkelijk veel geld bij zich.

De *Patria* van Novara berigt, dat al de staatkundige vlugtelingen, tot dusverre woonachtig in de nabijheid van de Piemontesche grenzen, op last van de Sardinische regering zich in eene bepaalde stad, naar hunne keuze zullen moeten vestigen.

BELGIE.

BRUSSEL, 16 Febr. De Kamer van Vertegenwoordigers heeft gisteren de algemeene beraadslaging over het budget van openbare werken, den 2 dezer reeds begonnen, ten einde gebragt.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Februarij.

ONDERTROUWD (17 Febr.): J. E. Reijer met A. Swagerman.

GETROUWD (16 Febr.): J. H. Stook Dz. met M. A. Jasper. — J. W. Schmieder met G. Bolmeijer.

BEVALLEN (15 Febr.): M. C. Mohr, geb. Middelhoff, Z. — M. G. Greving, geb. Rogmans, D. — (16 Febr.): A. van Tubergen, geb. Knol, D.

OVERLEDEN (14 Febr.): C. J. van de Laarschot, 28 j. — (13 Febr): H. H. [illegible], 46 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 Februarij.

TAXATIE EN BESCHRIJVING DER KOFFIJ in Veiling bij de Nederl. Handelmaatschappij.

Te AMSTERDAM, 14 Maart 1853.

159,163 Balen JAVA,
17,997 „ „ Ligg. te SCHIEDAM.
11,344 „ „ „ „ DORDRECHT.

Mst. N°.	Balen.		Cents.
1.	4081	bont geelachtig Menado enk. BS.	32 a 32½
2.	979	geel Preanger.	31 a 31½
3.	2192	graauw geelachtig d°.	30 a 30½
4.	1169	blank d°.	28½ a 29
5.	5388	redl. grof geelachtig met BS.	29 a 29½
6.	11234	blank enk. BS.	28½ a 29
7.	36021	d°. d°. iets minder.	28½ a —
8.	1670	d°. iets Spek-Aard.	28½ a 29
9.	9835	bleek groenachtig Kadoe	28½ a —
10.	17215	ordinair bleek groenachtig.	28 a 28½
11.	9563	groenachtig	28½ a —
12.	20380	ordinair Havana-Aard	27½ a 28
13.	1020	knap groen West-Ind. Aard.	30½ a 31
14.	7030	bont d°. d°.	29½ a —
15.	4761	knap groen iets ros.	29½ a —
16.	3828	goed d°.	29 a —
17.	1127	ros groenachtig Preanger.	28 a 28½
18.	1702	graauw d°.	29 a —
19.	5965	bleek groenachtig Demerary-Aard	29 a —
20.	5770	graauw beslagen.	27 a —
	8233	diverse Sorteringen.	— a —

Liggende te SCHIEDAM.

N°.	Balen.		
1.	1000	blank Menado enk. BS.	31 a 31½
2.	9220	goed blank Preanger	29 a 29½
3.	1677	blank groenachtig Kadoe.	28½ a —
4.	2844	groenachtig d°.	28½ a —
5.	2380	blank Havana-Aard.	28 a —
	876	diverse Sorteringen.	— a —

Liggende te DORDRECHT.

N°.	Balen.		
1.	1699	geelachtig Preanger.	30 a 30½
2.	1000	geel Menado enk. BS.	32½ a 33
3.	3970	knap blank Preanger	29½ a —
4.	1904	bont graauw Demerary-Aard	29½ a —
5.	1726	graauw Preanger	29 a 29½
	1045	diverse Sorteringen	— a —

Te ROTTERDAM, 17 Maart 1853.

152,057 Balen JAVA.

Mst. N°.	Balen.		Cents.
1.	2000	bruin	[illegible]
2.	715	licht bruin	32½ a 33
3.	[illegible]	[illegible] BS	33 a [illegible]
4.	[illegible]	blank geelachtig d°. enkel BS	32 a [illegible]
5.	2108	geel Preanger	30 a 30½
6.	5048	blank geelachtig d°.	30 a —
7.	25402	d°. d°. d°. enkel BS	29½ a —
8.	17296	blank Preanger	28½ a 29
9.	2048	grof blank beslagen.	29 a —
10.	1211	mooi groen iets ros.	30 a 31
11.	687	knap groen Spekaard	30 a 31
12.	3695	bont groen d°.	29 a 29½
13.	10497	bont groenachtig.	28½ a —
14.	1122	graauw groenachtig Preanger	29 a 29½
15.	902	d°. d°. d°.	29 a 29½
16.	1854	bont Havana-Aard	28½ a —
17.	5142	graauw beslagen Preanger	29 a —
18.	2757	d°. d°. d°.	28½ a —
19.	2130	ord. beslagen	27½ a —
20.	1147	d°. d°.	27½ a —
21.	1021	ord. groenachtig	28 a 28½
22.	13772	bleek d°.	28½ a —
23.	39156	blank Havana-Aard	28 a —
24.	2292	ord. d°.	27½ a —
25.	875	gemeen Demerary-Aard	27 a —
26.	2057	blank Triage met zwart	24½ a —
	3216	diverse Sorteringen.	— a —

Ofschoon onder de bovenstaande partijen KOFFIJ, Balen kunnen gevonden worden, die niet geheel vrij van Steen en Steengruis zijn, achten wij het van te weinig belang om daarvan bijzondere vermelding te maken.

ROTTERDAM, 16 Febr. Heden zijn verkocht: 26, 18, 30 en 21 vn. Maryland, per *Leila*.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 16 Febr. Rogge. Verkocht: 144/2 ℞ Reval *f* 215 6/w., 216 3/m. — Moutwijn *f* 15; Jenever *f* 18,50, Amst. Proef *f* 19,75, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 16 Febr. *Koffij*. De markt blijft gunstig Er zijn gedaan 350 b. Bat., 300 b. Dom. en 200 b. Brazil.

Granen zonder noemenswaardigen handel.

Potasch. Er zijn gedaan 100 v. Amerik. Russische wordt hooger.

LONDEN, 15 Febr. *Ruwe Suiker*. De markt is levendig. De voor raffinering geschikte soorten zijn gezocht tot vorige prijzen.

Geraffineerd. In Crushed ging vrij wat om voor uitvoer tot vorige prijzen.

Koffij. In Plantage Ceylan zijn uit de hand goede zaken gedaan tot 1 a 2 s. hooger dan Vrijdag. Native was mede gunstig gestemd en er ging tamelijk wat om tot 47 s. 6 d. voor goed ord. nieuwe aanvoer.

Vruchten. Krenten souteneren zich goed, in veiling zijn 201 colis jarige Patras gedeeltelijk gedaan tot 60 a 68 s. per cwt.

Talk. De markt is levendig en de prijzen zijn rijzend. YC geldt ter beurze 44 s. 6 d.

LIVERPOOL, 15 Febr. *Katoen*. De markt is stil. Er zijn gedaan 4 a 5000 b. De prijs is $\frac{1}{8}$ d. lager dan Vrijdag

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		16 FEBR. 4½ u. gebl.	17 FEBR. 4 u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		$64\frac{5}{8}$	$64\frac{15}{16}$ a	65	$64\frac{15}{16}$
Dito Dito	3 »	$76\frac{5}{8}$	$77\frac{1}{8}$	$77\frac{1}{4}$	
Dito Dito	4 »	$95\frac{7}{16}$	$95\frac{5}{8}$	$95\frac{7}{8}$	$95\frac{13}{16}$
Dito Obligatien O. I	4 »		$95\frac{5}{8}$		
Amortis. Syndic.	3½ »	$93\frac{5}{8}$			
Handel-Maatschappij	4½ »	$121\frac{1}{2}$			
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »				
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien	» »				
BELGIE, Obligatien 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »				
Dito bij Rotsch. en Volksv.	» »	$52\frac{3}{8}$	$52\frac{1}{2}$	$52\frac{3}{4}$	$52\frac{1}{4}$
FRANKRIJK, Obligatien	3 »	75			
SPANJE Nieuwe	1 »	$22\frac{15}{16}$	23	$23\frac{3}{16}$	$23\frac{3}{16}$
Dito	3 »	$47\frac{1}{2}$	$47\frac{3}{4}$		
Dito Binnenl. à 6/m.	» »	$42\frac{1}{16}$	$42\frac{1}{4}$	$42\frac{3}{8}$	
Coup. Bewijzen.		$4\frac{13}{16}$	$4\frac{13}{16}$	$4\frac{7}{8}$	
Amortisable Schuld	»	$5\frac{7}{16}$			
PORTUGAL te Londen	5 »	41	$41\frac{1}{8}$		
Dito Dito	4 »	$38\frac{7}{8}$	39		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	$108\frac{5}{8}$	$108\frac{1}{2}$		
Dito Dito 1828 en 1829	» »	107	107		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	97	$97\frac{1}{4}$		
Dito	4½ »				
Dito bij *Hope*	4 »	92	$92\frac{5}{8}$		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{9}{16}$	$91\frac{5}{8}$	
Dito bij id. 5de Serie	4 »				
Cert. te Hamburg	5 »				
Inschrijving in Assignat.	6 »				
Cert. van dito	» »				
POLEN, Certifikaten	4 »	87			
Dito Aand. à fl. 500		162			
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		$4\frac{1}{4}$			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	$81\frac{13}{16}$	$81\frac{7}{8}$	$82\frac{1}{8}$	
Dito 1847	2½ »	$41\frac{7}{8}$	$42\frac{1}{16}$	$42\frac{1}{8}$	
Dito 1851	2½ »	$41\frac{15}{16}$	42	$42\frac{1}{16}$	
Dito 1849	5 »	$92\frac{11}{16}$	$92\frac{15}{16}$	93	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	»		$87\frac{1}{4}$		
Dito	4 »				
Letter B	5 »	$92\frac{5}{8}$	$92\frac{7}{8}$		
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito » 250	»				
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer* 5 pCt.					
BRAZILIE te Londen 1824	5 »				
Dito [illegible] 1843	5 »				
Dito £ 200					
PERU					
MEXICO Nieuwe					
VENEZUELA à £ 100	3½ »				
GRENADA à £ 100	2 »		$21\frac{3}{8}$		
Dito Uitgestelde		$11\frac{1}{2}$	$11\frac{1}{4}$	$11\frac{7}{16}$	
ECUADOR à £ 100	»	$4\frac{5}{16}$	$4\frac{5}{16}$	$4\frac{3}{8}$	

Venezuela uitgestelde $15\frac{1}{4}$; Grieken 5 pCt. $5\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$.

Onze fondsenmarkt verkeerde heden wederom in eene zeer willige stemming, en werden er in de hoofdsoorten van Binnenl. en Buitenl. effekten vele kooporders geeffektueerd, alleen Grenada was iets lager.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{4}$ pCt, Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f*	$56\frac{5}{16}$	Livorno	2/m.	*f*	$38\frac{3}{4}$
„	zigt	„	$56\frac{11}{16}$	Napels	„	„	$81\frac{1}{8}$
Bordeaux	2/m.	„	$55\frac{7}{8}$	Petersburg	„	„	1,88
„	½/m.	„	$56\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	„	32
Madrid	3/m.	„	244	Augsburg	„	„	$35\frac{3}{8}$
Cadix	„	„	245	Frankfort	„	„	$98\frac{3}{4}$
Seville	„	„	241	Hamburg	2/m.	„	$35\frac{5}{16}$
Bilbao	„	„	242	„	zigt	„	$35\frac{1}{2}$
Lissabon	„	„	$41\frac{1}{2}$	Londen	2/m	„	11,75
Porto	„	„	$41\frac{1}{2}$	„	zigt	„	$11,82\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	„	$46\frac{1}{4}$	Rotterdam		„	$\frac{1}{8}$

— BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Febr, Belg. leen. 2½ pc. $55\frac{1}{4}$; 1840/1842 5 pc. $97\frac{7}{8}$; 1848, $97\frac{1}{8}$; Spanje 1—3 pc. $22\frac{1}{2}$; Binnenl. 3 pc. $42\frac{1}{8}$; Rom. Leening 1835, $96\frac{1}{2}$; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $85\frac{1}{4}$.

PARIJS, 15 Febr. Fransche 3 pc. 79,90; id. 4½ pc. 105,60; Schatk. —,— Bank-Actien 2805,—; Belg. 1840/42, 5 pc. $98\frac{5}{8}$; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. 105,—; Spanje 1—3 pc. $22\frac{3}{4}$; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. $41\frac{1}{2}$; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 96,30; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. —; Rusland 4½ pc. —.

LONDEN, 15 Febr. Cons. kont. $99\frac{5}{8}$ a $99\frac{3}{4}$; op tijd $99\frac{5}{8}$ a $99\frac{3}{4}$; Braz. 102 a 103; 1829/39 102 a 104; Den. 3 pc. $84\frac{1}{2}$ a $85\frac{1}{2}$; 5 pc. 107 a 108; Ecuad. $5\frac{3}{8}$ a $5\frac{7}{8}$; Gren. $21\frac{1}{4}$ a 22; Uitgest. $11\frac{1}{8}$ a $11\frac{3}{8}$; Mexiko Nieuwe $23\frac{1}{4}$ a $23\frac{1}{2}$; Peru 4½ pc 103 a 104; Uitgest. 62 a 63; Rusl. 1822 5 pc. — a —, (N.) 4½ pc. $103\frac{1}{2}$ a 104; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38 a 39; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23 a $23\frac{1}{4}$; 3 pc. $47\frac{1}{2}$ a $47\frac{3}{4}$; Coup. cert. $4\frac{5}{8}$ a $4\frac{7}{8}$; Passive $5\frac{1}{4}$ a $5\frac{1}{2}$; Holl 2½ pc. 65 a $65\frac{1}{2}$; id. 4 pc. $97\frac{1}{4}$ a $97\frac{3}{4}$; Venez. — a —; Uitg. — a —.

BERLIJN, 15 Febr. Schuldbr. 3½ pc. $93\frac{3}{4}$; Loten 148; Rusl. Stiegl. 4 pc. $96\frac{1}{2}$; Pools. 4 pc. $92\frac{1}{4}$; Loten fl. 500 $91\frac{3}{4}$; Oost. Met. 5 pc. $87\frac{1}{2}$; Amsterdam zigt 143 id. 2/m. $142\frac{1}{4}$.

HAMBURG, 15 Febr. Rusl. Cert. 5 pc $104\frac{1}{2}$; Oost. Met. 5 pc. $94\frac{1}{2}$; Spanje 1—3 pc. $21\frac{5}{8}$; Binnenl. 3 pc. $39\frac{1}{2}$.

FRANKFORT, 15 Febr. Met. 5 pc. 86; A 5 pc. 86; 2½ pc. $44\frac{1}{4}$; Bank-Actien 1528; Darmst. Loten fl. 50 $95\frac{3}{4}$; id. fl. 25 —; Badensche Loten fl. 50, —; id fl. 35, —; Nassausche fl. 25, $27\frac{7}{8}$; Holl. 2½ pc. $64\frac{3}{8}$, id. 4 pc. $95\frac{1}{2}$; Sardinische $42\frac{1}{4}$.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

Bij koninklijk besluit van 11 Jan. jl. (*Staatsblad* N° 4) was bepaald, dat op den eersten Arpil aanstaande. tegen 100 ten 100 aflosbaar gesteld wordt een kapitaal van 300,000 schuldbekentenissen, rentende 3½ pCt. daargesteld krachtens de wet van 27 Mei 1830 (*Staatsblad* N° 10). Gisteren heeft aan het lokaal van het ministerie van Finantien alhier de loting plaats gehad tot aanwijzing der met 1 April aanst. aflosbare schuldbekentenissen. Twee leden van de Algemeene Rekenkamer woonden die loting bij. *Ziehier* den uitslag der loting:

1	1791	reeks bevatt.	N°.	21724	tot en met	N°.	21733
2	1422	»	»	17383	»	»	17393
3	495	»	»	6080	»	»	6090
4	786	»	»	9558	»	»	9567
5	1604	»	»	19545	»	»	19554
6	948	»	»	11488	»	»	11498
7	1455	»	»	17769	»	»	17781
8	429	»	»	5288	»	»	5297
9	7	»	»	63	»	»	72
10	1659	»	»	20245	»	»	20254
11	892	»	»	10809	»	»	10818
12	832	»	»	10082	»	»	10093
13	123	»	»	1595	»	»	1504
14	828	»	»	10040	»	»	10049
15	698	»	»	8490	»	»	8502
16	1010	»	»	12347	»	»	12361
17	1394	»	»	17073	»	»	17082
18	576	»	»	6982	»	»	6991
19	1740	»	»	21164	»	»	21173
20	721	»	»	8775	»	»	8786
21	762	»	»	9261	»	»	9272
22	1164	»	»	14301	»	»	14313
23	2035	»	»	24487	»	»	24498
24	1282	»	»	15737	»	»	15746
25	798	»	»	9694	»	»	9703
26	1368	»	»	16773	»	»	16782
27	1461	»	»	17833	»	»	17842
28	1302	»	»	15979	»	»	15991
29	333	»	»	4211	»	»	4224
30	917	»	»	11114	»	»	11123

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 Febr. Volgens brief van kapt. H. de Wijn, voerende het schip Julie Claire in dd. 21 Dec. zoude hij den volgenden dag van [illegible], over Batavia de terugreis herwaarts aannemen aan boord alles wel.

— Volgens brief van kapt. A. van Oosteroom, voerende het schip Gelderland, in dd. 21 Dec. zoude hij den volgenden dag van Samareng, door Straat Balie, de terugreis aannemen aan boord alles wel.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 16 Febr. S. T. Kramer, Harmonie, Bayonne.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 4 Nov. op 35° 5' Z.Br., 0° 38' W.L. Diligence kapt. Smit, Amst. naar Akijab.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 17 Febr. in lading naar:

Keulen F. Elberts, de Dankbaarheid.
„ Joh. Wemmer, Coll. N°. 7.
Manheim W. Boumeester, Carolina.
Weesel P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Ludwigh. & Heilb. Ant. Fritz, Christina.
Dusseldorp & Neus L. Gartman, Niederrein N°. 11.
Frankf. & Coblentz. G. J. Andres, Frankfort N°. 9.
Duisburg G. Koene, Niederrein N°. 10.
Mainz B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.

KEULEN, 16 Febr. in lading naar:
Amsterdam Kapt. Felten Kolln n°. 1.
Rotterdam „ Kamps „ „ 29.

Rijnhoogte ARNHEM 16 Febr. 1 el 57 duim.
KEULEN 15 „ 7 vt. 6 „

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.